

napadené usnesení a uložil prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, nařídil nový rok a složené odbytné znovu rozvrhl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Z exekučních spisů lze seznati, že dne 21. června 1925 došel k okresnímu soudu v A. výměr ředitelství pošt a telegrafů v Praze ze dne 3. června 1925, dle něhož finanční státní správa skládá odbytné 19.919 Kč 60 h, povinnému Janu K-ovi ve smyslu §u 9 zák. ze dne 22. prosince 1924, čís. 286 sb. z. a n. vyměřené, podle § 1425 obč. zák. na soudě z důvodu, že jest sporno, jaké částky z odbytného má býti použito k uspokojení pohledávek věřitelů dlužníkůvých, a že odbytné bylo soudem přijato dne 4. července 1925. Věcí exekučního soudu bylo, by především zjistil věřitele a jejich pohledávky, pro něž bylo odbytné na soudě složeno a určil, která část odbytného tvoří vlastní dílčí podstatu, která mezi věřitele dlužníkovy má býti rozvržena. Prvý soud však ustanovil rozvrhový rok na 23. července 1925, aniž tyto základní podmínky pro správný rozvrh zjistil, neopatřiv si ani vysvětlení od poddlužnice, pro které věřitele povinného Jana K-a odbytné na soudě složila, ač tito o složení měli býti vyrozuměni již podle předpisu §u 1425 obč. zák. Z pozdějšího sdělení čes. finanční prokuratury ze dne 8. srpna 1925 jest patrné, že na požitky povinného a odbytné jeho získala smluvní zástavní právo záložna V. pro zbytek své pohledávky 1349 Kč 78 h a že mimo jiné též pro ni bylo odbytné čsl. státem na soudě složeno podle §u 1425 obč. zák. Nepřihlížel-li exekuční soud při rozvrhu odbytného k této pohledávce zástavní věřitelky záložny V., ani ji o rozvrhovém roku nevyrozuměl, porušil tím základní pravidla o rozvrhu odbytného, složeného dle §u 1425 obč. zák. poddlužníkem též pro věřitelku záložnu V. a nemohlo rozvrhové usnesení, které ji ani doručeno nebylo, vůči ní nabýti právní moci. Bylo proto napadené usnesení rekursního soudu, zrušující rozvrhové usnesení ze dne 25. srpna 1925 a ukládající prvému soudu, by ustanovil nový rok k rozdělení odbytného dlužníkovy, potvrditi.

Čís. 5967.

Bylo-li kupitelem žalováno o dodání a spor o to vysouzen, nemůže, zůstala-li exekuce bezvýslednou, kupitel domáhati se (§ 368 ex. ř.) náhrady rozdílu mezi cenou ujednanou a vyšší cenou při koupi úhradní.

(Rozh. ze dne 22. dubna 1925, Rv I 154/26.)

Žalující firma domáhala se v původním sporu na žalované firmě dodání chmele na základě závěrečného listu ze dne 19. prosince 1923. Spor tento žalobkyně právoplatně vysoudila, exekuce na vydání chmele, povolená usnesením ze dne 8. dubna 1925, zůstala však bezvýslednou. Žalobkyně zakoupila dne 3. dubna 1924 chmel u jiné firmy, a sporem, o nějž tu jde, domáhala se na žalované náhrady 309.680 Kč, o něž mu-

sela dne 8. dubna 1925 zaplatiti více, než podle uzávěrky se žalovanou ze dne 19. prosince 1923. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Žalobkyně uplatňuje v dovolání dovolací důvody čis. 2 a 4 Šu 503 c. ř. s. a provádí je společně. V popředí úvah jest však zabývatí se dovolacím důvodem nesprávného právního posouzení věci, poněvadž vadnost a neúplnost odvolacího řízení jest podmíněna správným nebo nesprávným posouzením věci po stránce právní. V tomto směru neshledává však dovolací soud příčiny, by odchytil se od právního posouzení, jež se dostalo věci soudy nižšími. Na skutkový děj netřeba poukazovati, neníť mezi stranami sporným a vychází s dostatek na jevo z rozsudků obou nižších soudů. Spornou je toliko otázka, zda žalobkyně svůj žalobní nárok na interesse po rozumu Šu 368 ex. ř. založiti může na rozdíl mezi smluvenou cenou zboží dle závěrečného listu ze dne 19. prosince 1923 a mezi výlohami a vyšší cenou, které musela vynaložiti při zakoupení chmele dne 3. dubna 1924, když žalováno bylo a docíleno také právoplatného rozsudku na plnění zboží žalovanou prodaného a nedodaného. Zcela správně klade odvolací soud důraz na ustanovení čl. 355 obch. zák. a na okolnost, že žalovaná, podavši žalobu o plnění, vykonala volbu v tom směru, že žádala plnění smlouvy. Žalobkyně setrvala při této žalobní prosbě až do zakončení sporu v první stolici a nedala nižádným způsobem na jevo, že tuto volbu, projevenou žalobou, nepokládá za konečnou, takže netřeba se zabývatí otázkou, zda směla se za jednání před první stolicí rozhodnouti pro jinou z ostatních, v čl. 355 obch. zák. uvedených tří možností. Stačí pro další posouzení věci zdůrazniti, že žalobkyně na žalobním nároku na plnění setrvala, docílila o něm rozsudku a rozsudek ten i exekucí k platnosti a účinnosti přiváděla. Bylo na žalobkyni, by jako obezřelý kupec byla dbalou všech následků, které z její volby pro ni mohou nastati, a důsledkem toho měla si uvědomit, že aspoň bez pokusu změny žalobního návrhu v jinou z ostatních možností nesmí provéstí náhradní nákup, jak učinila dne 3. dubna 1924, tedy po podání žaloby o plnění a před zakončením této rozepře v první stolici. Nelze srovnati ani s ustanovením čl. 355 obch. zák. o volbě jediné ani se zásadou víry a poctivosti v obchodě, by žalobkyně jako kupec uplatňovala primární svůj nárok na plnění, při tom však ponechávala druhou smluvní stranu až do zakončení sporu v nejistotě o tom, zda volba její je konečnou. Nynější žaloba o interesse není v podstatě své ničím jiným, než uplatňováním druhé možnosti čl. 355 obch. zák., totiž nároku na náhradu škody místo plnění a k takové změně nároku není žalobkyně oprávněna ani v důsledku ustanovení Šu 368 ex. ř. Nákup ze dne 3. dubna 1924 stal se tudíž na nebezpečí žalobkyně, následky jeho nepřešly nijakou změnou žaloby na liknavého prodávatele a tento neručí za škodu, žalobou uplatňovanou a jevící se býti škodou konkrétní, nikoliv škodou abstraktní. Poukazuje-li proto dovolatelka na judikaturu nejvyššího soudu, uvedenou k Šu 368 ex. ř., vydání Hartman-

novo, zejména na rozh. č. 2349 sb. n. s., stačí připomenouti, že v tomto, jakož i v jiných rozhodnutích tam uvedených šlo o otázku škody abstraktní, nikoliv však o škodu konkrétní. Komentáře Staub-Pisko dovolává se žalobkyně ve svůj prospěch rovněž neprávem, naproti tomu přehlíží však dovolatelka § 27 k čl. 356 obch. zák. v tomto komentáři, v němž stojí: »Hat der Käufer auf Lieferung geklagt und ist der Verkäufer rechtskräftig hiezu verurteilt, so kann der Verkäufer wegen eines erst nach dem Urteile eintretenden Verzuges des Käufers von dem Wahlrechte keinen Gebrauch machen, insbesondere kann er nicht mehr zurücktreten... Der Käufer — o toto místo jde hlavně — ist durch das Urteil zweifellos an die Wahl gebunden. Doch gibt die Nichtexequirbarkeit des Urteiles selbstständige Entschädigungsansprüche (Neumann Kom. zu § 368 EO.), welche der Verkäufer auch nicht mehr durch nachträgliche Anbietung der Naturalleistung beseitigen kann. Bei der Schadenersatzberechnung des Käufers ist davon auszugehen, dass der Käufer zu verlangen hat das Interesse wegen Nichtbefolgung des Judikats.« Dovolací soud neřeší otázku, jakou škodu (jaké interese) by mohla žalobkyně po rozumu §u 368 ex. ř. uplatňovati, protože skutkový děj, na nějž žalobkyně nárok svůj založila, pod tento § nespadá, třeba ona jej pod něj neprávem podřadila a proto netřeba se ani zabývati otázkou cen, které měl chmel v dubnu 1925, t. j. v době bezvýslednosti exekuce, a řešením otázky obohacení žalované důsledkem nižších cen chmele v této době oproti cenám dne 19. prosince 1923 smluveným. Dovolací soud řeší toliko oprávněnost žalobního nároku, tak jak byl vznesen, nevyslovuje však nikterak, zda by žalobkyni vůbec a nějaké interese podle §u 368 ex. ř. příslušelo čili nic. Dovolacího důvodu čís. 4 §u 503 c. ř. s. dovolává se tudíž žalobkyně neprávem.

Čís. 5968.

Náhrada škody podle §u 1328 obč. zák.

Svedená a zneuctěná žena není povinna, by se provdala, jakmile se jí naskytne první příležitost, a tím sprostila zákonných povinností toho, kdo ji svedl a zneuctil. Svůdce jest povinen nahraditi svedené škodu ze znehodnocení výbavy. Lhostejno, že výbava byla zakoupena v době největší drahoty. Při výpočtu náhrady za zmenšenou vyhlídku na sňatek nerozhodují nynější hmotné poměry svůdce, nýbrž újma, již utrpěla svedená. Následky zneuctění nezmenšují se tím, že zneuctěná žena jest stížena chorobou.

(Rozh. ze dne 22. dubna 1926, Rv I 238/26.)

Žalovaný byl uznán pravopiatně vinným přestupkem §u 506 tr. zák., jehož se dopustil svedením a zneuctěním žalobkyně pod slibem manželství. Žalobou domáhala se pak žalobkyně na žalovaném náhrady škody, ježto si opatřila vzhledem k slibu žalovaného výbavu, jakož i odškodnění za zmenšenou vyhlídku na sňatek. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto